

Безрукова Анна
Уманський державний
педагогічний університет
ім. Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

Академічна мобільність студентів: переваги та недоліки

Сьогодні світ говорить про тотальну глобалізацію, яка має вплив на всі сфери життя людини. Не оминула вона і міжнародні відносини в сфері освіти. Процес міжнародного обміну «носіями» знань отримав назву міжнародної академічної мобільності.[2] Саме академічна мобільність дає змогу талановитим студентам здобувати освіту в провідних вузах світу. Тому велика увага приділяється створенню єдиного світового простору.

Академічна мобільність студента в Україні — це можливість упродовж періоду навчання провчитись один або більше семестрів в іншому вищому навчальному закладі, де готують фахівців з цієї ж спеціальності із зарахуванням дисциплін (кредитів) та періодів навчання; ефективніше розвивати інтелектуальний потенціал, оскільки студент може самостійно обирати навчальний заклад, курси, предмети. [3]

Також позитивними результатами міжнародної академічної мобільності слід вважати такі:

- можливість здобуття високого якісного освітнього і наукового рівня;
- збагачення досвідом, а саме збагачення людського капіталу (освітньої та культурної його складової частини);
- можливість подальшого вдалого працевлаштування;
- підвищення конкурентоспроможності вищої освіти.

Мобільність збагачує національні культури і збільшує освітній і професійний досвід її учасників, являє собою істотний фактор системних змін

через безпосереднє поширення досвіду. Підтвердженням визнання зростаючої важливості цього чинника стало прийняття в 2001 р. Європарламентом і Радою рекомендацій щодо посилення мобільності всіх людей, що мають відношення до освіти і підвищенню кваліфікації. [1]

Зауважимо, що попри наявність очевидних позитивних результатів, в Україні існує чимало перешкод академічній мобільності. Насамперед, це брак фінансування поїздок. Академічну мобільність можна вважати симптоматичною ознакою фінансового становища українських ВНЗ і стану науки в них. Зауважимо, що майже всі поїздки за кордон українське студентство здійснює коштом батьків, спонсорів, закордонних благодійних фондів тощо. Закордонне навчання і стажування за рахунок ВНЗ або держави становить менше 10 % від зазначеної кількості „мобільних” українських студентів. [4]

Проте ООН з її доктриною єдиного людства вважає позитивним переміщення такого цінного ресурсу, як людський капітал(його вільне переміщення дозволяє ефективно само реалізуватися особистості). [5]

« З одного боку, формується група держав (США, Західна Європа), яка акумулює людський капітал вищої якості...З іншого боку, для країн-донорів втрата високоякісного людського потенціалу небезпечна. Небезпека полягає у втраті шансів на успішну модернізацію своїх економік і суспільного устрою в цілому, в рості ризику соціального авантюризму та екстремізму, у втраті соціальних перспектив загалом. Відмітимо, що втрати людського капіталу не відновлюються» [6]

За даними дослідження, проведеного в ряді великих вузівських центрів України (Харків, Донецьк, Львів, Луганськ, Одеса), більше 42% сьогоднішніх студентів, не розраховуючи на професійну та особистісну самореалізацію в рідній країні, висловили припущення щодо можливості своєї еміграції за кордон. Безумовно, така мобільність вкрай негативно позначиться на ситуації в нашому суспільстві, оскільки чим більше в країні освічених людей, тим більше у неї шансів зайняти гідне місце у світовому рейтингу держав. [1]

Тому, щоб зменшити витік молодих обдарованих спеціалістів влада повинна пропагувати національні переваги, формувати національну свідомість та патріотичні переконання молоді .

На сьогоднішній день академічна мобільність студентів має свої недоліки, але і має ряд суттєвих переваг, що зростають з кожним роком. Інтернаціоналізація вищої освіти створює можливості для її глобалізації, модернізації, упровадження інновацій , забезпечує мобільність, підвищує доступність та якість, розширює міжнародну співпрацю.

Література:

1. Астахова В. И. Основные тенденции развития академической мобильности украинских студентов
http://www.irf.ua/files/ukr/acadmob_13.pdf
2. Белов В.А. Проблемы формирования и реализации концепции международной академической мобильности в России [Электронный ресурс]. – Режим доступа :
<http://www.recep.ru/ru/redirect.php?redirect=12922>
3. Гурч Л. Мобільність студентів та професорсько-викладацького складу як фактор підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України в європейському просторі / Л. Гурч [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://personal.in.ua/article.php?ida=53>
4. Мокій А. І., Лапшина І. А. Академічна мобільність: виклики і загрози для людського капіталу України)
http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/nvnu/misnarod_vidnos/2009_11/R1/Mokij.pdf
5. Нагорный Б. Мировая конкуренция на рынке образовательных услуг и проблема академической мобильности
http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/novkol/2011_2/101.pdf
6. Население и глобализация / под общ. ред. Н. М. Римашевской. — М. : Наука, 2002. — 322 с.